SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2256

av Louise Minnhagen (L)

Yrkesstartsjobb – sänkt tröskel för småföretag att anställa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa yrkesstartsjobb, där arbete kombineras med kompetensutveckling och ett tidsbegränsat, successivt minskande statligt anställningsstöd för att underlätta anställningar i små företag, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Små och medelstora företag spelar en avgörande roll för Sveriges tillväxt och sysselsättning. I Sverige finns drygt en miljon sådana företag, men för många är tröskeln för att anställa sin första medarbetare hög. Att gå från en till två personer innebär i praktiken en fördubbling av verksamhetens personalstyrka, med de kostnader och det ansvar som följer.

Många småföretagare har arbetsuppgifter som skulle kunna utföras av ytterligare en medarbetare, men saknar ekonomiska och praktiska förutsättningar att anställa. En särskild utmaning är att den som anställs inte alltid har den kompetens som verksamheten kräver från början. För ett litet företag kan det vara svårt att både finansiera en nyanställning och avsätta tid för nödvändig upplärning.

Företagarförbundet har presenterat en modell för så kallade yrkesstartsjobb, där arbete kombineras med kompetensutveckling utifrån företagets behov. Modellen bygger

på att den anställde under de första sex månaderna arbetar en tredjedel av tiden och ägnar resterande tid åt kompetensutveckling. Under följande sex månader ökar andelen arbete till två tredjedelar, med målet att därefter övergå till fullt arbete.

Kompetensutvecklingen kan bestå av praktiskt lärlingsarbete under handledning på arbetsplatsen, men också av exempelvis distansutbildningar och kurser som är anpassade till verksamhetens behov. På så sätt kan den anställde successivt utveckla de kunskaper och färdigheter som krävs för att bli en självständig och produktiv medarbetare.

För att möjliggöra detta bör en finansieringsmodell inspirerad av nystartsjobben övervägas. Staten skulle genom ett tidsbegränsat anställningsstöd kunna kompensera arbetsgivaren för en del av lönekostnaden under kompetensutvecklingen. Stödet skulle vara högst under de första sex månaderna och därefter minska i takt med att den anställde blir mer självständig, med målet att företaget efter ett år ska kunna bära hela lönekostnaden.

Potentialen är betydande. Om vart femte av Sveriges drygt en miljon små och medelstora företag, med rätt förutsättningar, skulle kunna anställa ytterligare en person motsvarar det över 200 000 nya arbetstillfällen. Det illustrerar vilken betydelse även en begränsad ökning av anställningarna i de minsta företagen skulle kunna få för arbetslösheten och för människor som idag står utanför arbetsmarknaden.

Det finns redan olika former av anställningsstöd, men det bör undersökas hur yrkesstartsjobb kan komplettera dessa med en modell särskilt anpassad till mikroföretagens förutsättningar. Yrkesstartjobb kan ses som en utvecklad och modern form för lärlingsjobb, dock utan begränsning till ett fåtal hantverksyrken. Administrationen runt yrkesstartsjobben måste vara enkel och stödet utformas så att det blir attraktivt även för företag som aldrig tidigare haft anställda.

Genom att sänka tröskeln för småföretag att anställa kan fler företag våga växa och fler människor få möjlighet till arbete och egen försörjning. Det stärker både individens frihet och Sveriges välstånd.

Louise Minnhagen (L)